

Visa-P-Tr Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Visa-P-Tr Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32545>

Özet

VISA-P-Tr Ölçeği, patellar tendinopatiye (sıçrayıcı dizi) sahip bireylerin semptomlarının şiddetini ve fonksiyonel kapasitelerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir yaşam kalitesi ölçeğinin Türkçe uyarlamasıdır. Ölçek, orijinal VISA-P skorunun kültürel ve dilsel adaptasyon süreçlerinden geçirilerek Türk popülasyonunda kullanılabilirliğini sağlamak için Çelebi ve arkadaşları (2016) tarafından valide edilmiştir. Bu ölçek, özellikle spor hekimliği ve fizik tedavi alanlarında, hastaların tedaviye yanıtlarını ve klinik durumlarını objektif olarak değerlendirmek için önemli bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Patellar tendinopatisi, VISA-P, Kültürler arası uyarlama, Semptom şiddeti, Fonksiyonel değerlendirme, Spor yaralanmaları, Türkçe ölçek.

Yazarlar

M. M. Çelebi, S. K. Köse, Z. Akkaya, A. M. Zergerolu.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, diz kapağı tendonunu etkileyen kronik ağrı sendromu olan patellar tendinopatisi bulunan hastaların yaşam düzeyini, günlük yaşam aktivitelerindeki kısıtlılıklar ve spor yapma kapasitelerini standardize edilmiş bir biçimde nicelleştirmektir. VISA-P-Tr, orijinal ölçeğin sağlam ve güvenilirlik ve geçerliliği Türk kültürüne aktararak, uluslararası literatürde kabul görmüş bir ölçüm aracı olarak yerel klinik çalışmalara kazandırmayı hedeflemiştir.

Bu uyarlama çalışması, Türkçe konuşan popülasyonlarda patellar tendinopatisi tanısı konmuş veya bu durumdan şüphelenilen bireylerin klinik takibini kolaylaştırmaktadır. Ölçek, tedavinin etkinliğini izlemek ve farklı tedavi yöntemlerinin sonuçlarını karşılaştırmak için kritik bir rol oynamaktadır.

Yapı

VISA-P-Tr Ölçeği, VISA-P skorunun ölçtüğü temel yapıyı korur: Patellar tendinopatiye bağlı fonksiyonel kısıtlılık ve ağrı. Bu yapı genellikle üç ana bileşen etrafında şekillenir: ağrı, fonksiyon (günlük yaşam aktiviteleri) ve spor katılımı.

Ölçek, toplamda 8 maddeden oluşur ve bu maddeler bireyin ağrı şiddetini (özellikle aktivite sırasında), merdiven çıkma, çömelme gibi fonksiyonel görevleri yerine getirme yeteneğini ve

spora katılm düzeyini de?erlendirir. Yüksek skorlar daha iyi fonksiyonelli?i ve daha az semptomu i?aret ederken, dü?ük skorlar ciddi k?s?tlil?klar? gösterir.

Geçerlik

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, Çelebi ve arkadaş?lar?n?n (2016) çal??mas?, ölçe?in Türk popülasyonunda geçerli?ini kan?tlamak için kapsaml? bir Kültürler aras? uyarlama süreci izlemi?tir. Bu süreçte dilsel e?de?erlik, kültürel uygunluk ve yap? geçerli?i analizleri gerçekleştirilmi?tir.

Yap? geçerli?i, genellikle ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ünü gösterir. Bu adaptasyon çal??mas?nda, çeviri ve geri çeviri yöntemleri kullan?larak anlamsal e?de?erlik sa?lanm?? ve ardından Psikometrik analizlerle (muhtemelen kar??la?t?rmal? testler veya faktör analizi yoluyla) ölçe?in Türk kültüründeki geçerli?i desteklenmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in Güvenirlik de?erlendirmesi, testin farklı zamanlarda veya farklı uygulay?c?lar tarafından tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini belirler. Uyarlama çal??malar?nda genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?i incelenir.

Çelebi ve arkadaş?lar? (2016) tarafından yapılan uyarlama çal??mas?nda, VISA-P-Tr Ölçe?i'nin Türk popülasyonunda klinik kullan?ma uygun düzeyde iç tutarlılık ve zamana kar?? kararlılık?a sahip oldu?u varsay?lmaktadır. Bu analizler, ölçe?in klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

VISA-P Ölçe?i, genellikle tek boyutlu (unidimensional) bir yap?ya sahip olarak kabul edilir, yani patellar tendinopati semptomlar?n?n genel ?iddetini tek bir skorla özetler.

Uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in tek faktörlü yap?s?n?n Türk verilerinde de korunup korunmadı?n? do?rulamak amacıyla do?rulamak amacıyla do?rulamak amacıyla faktör analizi (DFA) veya aç?klay?c? faktör analizi (AFA) yöntemleri uygulanm??tır. Bu analizler, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün ve madde yüklerinin kültürel adaptasyondan etkilenmedi?ini teyit etmeyi amaçlam??tır.

Araç

Test Type: Uyarlama Ölçe?i (Orijinal: VISA-P Skoru)

Format: Öz bildirim ölçe?i (Self-report questionnaire). Puanlama 0 ile 100 aras?nda de?i?ir; 100

mükemmel fonksiyonu ve semptomsuzluğu gösterir.

Language Available: Türkçe (Tr), İngilizce (Orijinal)

Population Group: Patellar tendinopati tanısı almış veya semptomları gösteren hastalar.

Age Group: Genellikle genç ve orta yaşlı sporcular veya aktif bireyler (Orijinal ölçeğin hedef kitlesine paralel).

Population Details: Türk popülasyonu üzerinde uyarlanmıştır.

Test Methodology: Ölçek, hastaların ayağı, fonksiyon ve spora katılım ile ilgili 8 maddeyi derecelendirmesini içerir. İlk 6 madde ayağı ve fonksiyonu, son 2 madde ise spor katılımını değerlendirir.

Anahtar Kelimeler

Sırt ağrısı dizi, Diz ağrısı, Psikometrik özellikler, Güvenirlilik, Geçerlik, Fiziksel tıp, Rehabilitasyon.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Saılanan kaynaktaki ORCID bilgisi bulunmamaktadır.

Affiliation Email addresses: zerger@medicine.ankara.edu.tr (Sorumlu Yazar İletişim Adresi)

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi (Makaleden çıkarılan genel bilgi).

Ünvanlar, Ücret ve Test Yayıncılığı

Ünvanlar ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanımı veya telif hakları için sorumlu yazar Ali Murat Zergeroğlu ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım koşulları ve ücret bilgisi için yazarın kurumuna başvurulmalıdır.

Test Yayıncılığı (Adaptasyon): 2016 (Çelebi, Köse, Akkaya, & Zergeroğlu, 2016).

Orijinal makale (PDF) bu adresten indirilebilir: visa-p-tr-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Çelebi, M. M., Köse, S. K., Akkaya, Z., & Zergeroğlu, A. M. (2016). Cross-cultural adaptation of VISA-P score for patellar tendinopathy in Turkish population. *SpringerPlus*, 5(1), 1-7. DOI 10.1186/s40064-016-3100-x

Visa-P-Tr Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynakta ölçek maddeleri sa?lanmam??t?r. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen Çelebi ve arkadaş?lar?n?n (2016) yay?nlanm?? makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM